

KLINIKA WAD ROZWOJOWYCH TWARZY

60-812 Poznań ul. Bukowska 70, tel. 061 854 7394

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. dent. Katarzyny Łukasiewicz-Mańki:

„Ocena grubości podniebienia twardego w miejscach wszczepiania miniimplantów ortodontycznych w tomografii komputerowej wiązką stożkową”

Recenzja została opracowana na zlecenie Pani Wiceprzewodniczącej Rady
Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,
prof. dr hab. n.med. i n. o zdr. Marty Strugi.

Rozprawa doktorska została zrealizowana w Zakładzie Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo -Twarzowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pod kierunkiem promotora Pana Prof. dr hab. n. med. Kazimierza Szopińskiego i przy udziale promotora pomocniczego dr n. med. Zygmunta Stopy.

Obrazowanie jest jednym z najważniejszych narzędzi diagnostycznych lekarzy stomatologów wykorzystywanym do oceny i analizy wielkości i kształtu struktur twarzoczaszki. Powszechne techniki dwuwymiarowego obrazowania statycznego są zastępowane obrazowaniem 3D oraz 4D. Dzięki nim naukowcy i lekarze mogą korzystać ze sprzętów przeznaczonych do precyzyjnego diagnozowania struktur ludzkiego ciała. Pozwalają one szczegółowo określić rodzaj i nasilenie zaburzenia i ustalić postępowanie lecznicze poprzez dodatkowe pomiary przestrzenne jak: głębokość, objętość czy pole powierzchni zakrzywionej. Ważnym narzędziem diagnostycznym tomografia wolumetryczna wiązki stożkowej - Cone Beam Computed Tomography- CBCT. Tomografia CBCT wykorzystywana jest szczególnie w chirurgii szczękowo- twarzowej, chirurgii stomatologicznej i implantologii czy ortodoncji. Badanie przy użyciu CBCT znalazło szczególne zastosowanie np. do oceny lokalizacji zębów zatrzymanych lub dodatkowych czy do analizy struktur kostnych twarzoczaszki, których precyzyjna topografia na dwuwymiarowych zdjęciach rentgenowskich nie jest możliwa.

Przedstawiona mi do oceny praca doktorska lek. dent. Katarzyny Łukasiewicz - Mańki: „Ocena grubości podniebienia twardego w miejscach wszczepiania miniimplantów ortodontycznych w tomografii komputerowej wiązką stożkową” dotyczy ważnego klinicznie zagadnienia opartego na nowoczesnych technologiach obrazowania.

Praca ma typowy układ redakcyjny. Składa się z sześciu rozdziałów tematycznych w układzie: wstęp, cel badania, materiał i metoda, wyniki, dyskusja oraz wnioski. Praca liczy 94 strony. Na stronach od 8 do 10 umieszczono wykaz zastosowanych w pracy skrótów oraz streszczenie w języku polskim i angielskim, a na stronach od 85 do 94 umieszczono piśmiennictwo, spis tabel i rycin.

We wstępie pracy Doktorantka przedstawiła rozwój metod leczniczych stosowanych w ortodoncji, omówiła rozwój technik zakotwienia kostnego, budowę mikroimplantu, topografię miejsc dedykowanych dla ich umieszczania w jamie ustnej. Autorka omówiła rozwój i budowę podniebienia w aspekcie obszaru wprowadzania mikrimplantów i ryzyka związanego z uszkodzeniem struktur sąsiednich podczas zabiegu.

Doktoranta przyjęła 4 cele badań:

1. Ocena grubości podniebienia twardego w rejonie szwu podniebiennego oraz 1, 2 oraz 3 mm obustronnie bocznie w badaniach CBCT.
2. Ocena zależności między grubością podniebienia a wiekiem.
3. Ocena zależności między grubością podniebienia a płcią.
4. Ocena zależności między grubością podniebienia a stroną badaną.

Materiał stanowiły zarchiwizowane w Zakładzie Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo – Twarzowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego badania CBCT. 1570 badań poddano analizie, wyłaniając z nich przy zastosowaniu kryteriów włączenia i wyłączenia, grupę badaną liczącą 100. W grupie tej analizowano obrazy CBCT 50 kobiet i 50 mężczyzn w wieku od 15 do 64 lat.

Badanie miało charakter retrospektywny. Dla przeprowadzenia badań Doktorantka zastosowała własną metodę pomiarów grubości podniebienia. Opierała się ona na: wyznaczeniu linii szwu podniebiennego poprzez połączenie punktów kolca nosowego przedniego i tylnego, wyznaczeniu płaszczyzny równoległej przecinającej najbardziej dystalny i najniżej położony punkt ściany kostnej kanału nosowo – podniebiennego i wyznaczeniu mapy

70 punktów pomiarowych w linii szwu i równolegle do niego w odległości 1,2,3 mm obustronnie na kolejnych 10 przekrojach poprzecznych.

Wyniki zostały przedstawione i szczegółowo omówione na 26 stronach pracy, w 5 tabelach oraz zilustrowane 23 doskonałej jakości rycinami. Doktorantka dokonała porównania uzyskanych wartości pomiarów w zależności od płci, wieku i badanej strony podniebienia. Doktorantka wykazała, że grubość podniebienia u mężczyzn po stronie lewej w jej przedniej i środkowej części jest większa niż u kobiet. natomiast nie stwierdziła istotnego statystycznie wpływu wieku i strony badanej na grubość podniebienia.

W dyskusji autorka omówiła metody morfometryczne podniebienia stosowane przez innych autorów oraz aktualny stan wiedzy dotyczący problematyki przeprowadzonych badań. Przedstawiła analizę wyników innych autorów dotyczącą korelacji pomiędzy grubością podniebienia a badaną stroną, wiekiem i płcią. Podkreśliła, że różnica w morfologii podniebienia twardego pomiędzy mężczyznami a kobietami może mieć istotne skutki kliniczne. Przy dużej dysproporcji wystąpić konieczność stosowania innego protokołu postępowania, mniejszych miniimplantów lub nawet zmiana planu leczenia polegająca na innej lokalizacji wszczepu. Wnikliwa analiza własnych i innych autorów wyników dowodzi bardzo dobrej znajomości Przez Doktorantkę poruszanego w rozprawie zagadnienia.

Z przeprowadzonych badań Doktorantka wysunęła 6 wniosków, w których potwierdziła zrealizowanie celów i zakresu pracy oraz rozwiązanie postawionego w pracy problemu naukowego.

Piśmiennictwo obejmuje 85 pozycji właściwie dobranych do tematu badań, ułożonych według kolejności cytowań w pracy. Streszczenie w języku polskim i angielskim w pełni odpowiada przedstawionej do opinii pracy.

Ocena rozprawy

Doktorantka w swojej pracy podjęła się ważnego klinicznie zagadnienia mającego na celu poznanie morfologii podniebienia w rejonie jego szwu, która jest istotna przy wyborze procedury leczniczej z zastosowaniem zakotwienia kostnego w tej właśnie okolicy. Badania zostały starannie zaplanowane i przeprowadzone. W celu ich realizacji Doktorantka opracowała własną metodę analizy obrazów CBCT co stanowi o oryginalności pracy. Analiza wyników przeprowadzona została przy odpowiednio dobranych metodach statystycznych. Doktorantka

wykazała się umiejętnością samodzielnej pracy naukowej, analizy wyników, prowadzenia dyskusji i wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań. We wnioskach 1 i 2 doktorantka podała, że największą grubość stwierdzono w przedniej części podniebienia a najmniejszą grubość stwierdzono w tylnej części podniebienia, można by je uzupełnić: największą grubość stwierdzono w przedniej części podniebienia w linii szwu, a najmniejsza grubość występowała w tylnych okolicach podniebienia najdalej oddalonych od szwu.

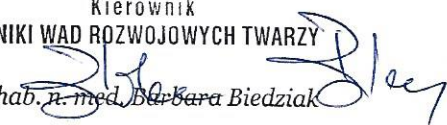
Na podkreślenie zasługuje także staranność edytorska z jaką praca została przygotowana. Wartości pracy nie umniejszają pojedyncze usterki językowe i interpunkcyjne.

Stwierdzam, że przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska zatytułowana „Ocena grubości podniebienia twardego w miejscach wszczepiania miniimplantów ortodontycznych w tomografii komputerowej wiązką stożkową” spełnia warunki określone w art.13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz.595 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust.1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz.1669 z późn. zm.).

Mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, wniosek o dopuszczenie lek. dent. Katarzyny Łukasiewicz - Mańki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Poznań, 4.05.2021 r.

dr hab. n. med. Barbara Biedziak

Kierownik
KLINIKI WAD ROZWOJOWYCH TWARZY

dr hab. n. med. Barbara Biedziak